

Konference v Poslanecké sněmovně potvrdila důležitost prevence ve zdravotnictví

29.5.2025 - Ivana Mádlová, Věra Adámková | Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Prevence a její dostupnost, kvalita, financování, a především další vývoj - to byla hlavní témata odborné konference s názvem „Udržitelné zdravotnictví díky prevenci“, která se v pondělí 26. května 2025 konala v Poslanecké sněmovně. Akci, pořádanou spolkem Mladí lékaři, zařadil Výbor pro zdravotnictví a poslankyně Ivana Mádlová a Věra Adámková. Jednalo se o třetí a poslední konferenci z cyklu „III pilíře českého zdravotnictví“.

Konference se zaměřila na roli prevence v českém systému zdravotní péče. O důležitosti prevence není pochyb. Účastníci diskutovali především o jejím budoucím vývoji s ohledem na organizaci preventivní medicíny, její financování i roli jednotlivých aktérů. Na konferenci vystoupila řada odborníků, zástupci zdravotních pojišťoven, praktických lékařů, zaměstnavatelů i Ministerstva zdravotnictví a jeho organizací. Jakub Hlávka z University of Southern California v Los Angeles a Masarykovy univerzity v Brně, který patří i mezi poradce prezidenta republiky, poukázal na možnou zahraniční inspiraci v oblasti prevence. V této oblasti zmínil především Norsko nebo Belgie, které efektivně regulují reklamu na alkoholické nápoje, případně regulují kouření ve veřejných prostorách.

Kristýna Čilíková z České aliance pro kardiovaskulární onemocnění představila pohled pacientů, a především Národní kardiovaskulární plán České republiky pro období 2025-2035. Lenka Kaška ze Svazu průmyslu a dopravy ČR hovořila o poskytování zdravotních benefitů ze strany zaměstnavatelů a v této souvislosti upozornila především na potřebu snížit byrokratickou zátěž a lépe propojit informační systémy státní správy. Petr Šonka ze Sdružení praktických lékařů zdůraznil, že praktičtí lékaři jsou v prevenci klíčoví, protože jsou obvykle prvním kontaktem pacienta se zdravotním systémem a mohou zabránit rozvoji závažných onemocnění. Na prevenci však potřebují dostatek kapacit, které jim v současné době blokuje například administrativní zátěž, pracovní-lekářské prohlídky nebo posudková činnost.

Poslankyně Věra Adámková, která mimo jiné vede Pracoviště preventivní kardiologie v pražském IKEM, považuje prevenci za klíčovou: *„Preventivní programy jsou nastaveny relativně dobře, jakkoli i zde jsou rezervy, na kterých je třeba pracovat. Hlavním úkolem systému zdravotní péče zůstává motivace veřejnosti k pravidelným preventivním prohlídkám. Kardiovaskulární onemocnění, která bohužel zůstávají nejčastější příčinou úmrtí v ČR, nebo onkologická onemocnění lze v raném stádiu léčit poměrně efektivně a s vysokou nadějí na úspěch. V tomto směru je prevence naprosto nenahraditelná. Klíčová je role praktických lékařů, kterým musíme v otázce prevence naslouchat a snažit se jejich pracovní podmínky nastavit tak, aby jim umožňovaly maximální koncentraci na preventivní medicínu.“*

Poslankyně Ivana Mádlová úvodem upozornila i na problematiku duševního zdraví: *„Před několika měsíci jsem navštívila Psychiatrickou nemocnici v Bohnicích, kde jsme mimo jiné mluvili o tom, že jsou v tomto zařízení stále častěji hospitalizované děti nebo mladiství. Dnešní globalizovaný a digitální svět dává mladým lidem nové možnosti, ale přináší i nové hrozby. Ty se pak často podepisují právě na jejich duševním zdraví. V tomto směru pro nás prevence zůstává jistě velkou výzvou a musíme s ní začít především na školách, ale i v rodinách.“* **V souvislosti s prevencí poslankyně připomněla i roli sester, jejichž pravomoci by právě v prevenci a primární péči měly být posíleny a ty by tak mohli po boku praktických lékařů hrát mnohem významnější roli.**

Mladí lékaři chtějí být katalyzátorem změn v českém zdravotnictví. Předseda spolku Albert

Štěrbá považuje prevenci za jednu z oblastí s řadou rezerv a k tématu uvádí: „Česká republika patří k zemím s nejvyšší úmrtností na preventabilní civilizační onemocnění v rámci Evropské unie. Podle aktuálních dat na ně ročně umírá přibližně 285 osob na 100 000 obyvatel, což je výrazně nad průměrem EU (216/100 tisíc). Navzdory tomu tvoří výdaje na prevenci jen asi pouhé 3 % zdravotního rozpočtu. Jenže bez strategické a efektivní prevence se české zdravotnictví z dlouhodobého hlediska stane neudržitelné – jak finančně, tak personálně. Naší vizí je české zdravotnictví, kde je na prvním místě zdraví, ne nemoc. Jinými slovy potřebujeme systém, který nemocem předchází, a ne je „pouze“ řeší.“

Setkání věnované prevenci uzavřelo cyklus „III pilíře českého zdravotnictví“, který měl za cíl upozornit na klíčové problémy českého zdravotnictví a hledat jejich řešení. **Poslankyně Mádlová a Adámková na závěr cyklu konferencí shodně dodávají:** „České zdravotnictví má rezervy, na kterých je třeba pracovat. Naslouchat společně s nastupující generací zdravotníků odborníkům, zaměstnavatelům, pacientům i kolegům z praxe je nedílnou součástí práce poslance. Jsou to pro nás cenné informace a zkušenosti, které ve svém dalším působení v Poslanecké sněmovně chceme využít.“

<https://www.psp.cz/zprava/21043>